

РОЗДІЛ 3 «ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО»

УДК 342.95

DOI: 10.32751/2617-5967-2022-04-16

Король О. В.

здобувач Закладу вищої освіти
«Відкритий міжнародний університет
розвитку людини «Україна»
<https://orcid.org/0009-0007-4203-4443>

**ВИДИ ПІДЗАКОННИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У СФЕРІ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАКОННОСТІ В ОРГАНАХ
НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ**

У статті здійснено детальний розгляд окремих видів підзаконних нормативно-правових актів, якими визначаються норми щодо забезпечення дотримання законності та дисципліни в органах Національної поліції України. Вказано на їх чисельність та значущість для регулювання правовідносин у сфері дисципліни серед поліцейських. Зазначено про різноманітність нормативно-правових актів, які безпосередньо чи опосередковано стосуються питання дотримання законності та дисципліни в органі поліції. Наголошено на тому, що поліцейські, при здійсненні своїх посадових обов'язків, застосовують різноманітні заходи державного примусу, що обумовлює необхідність детальної регламентації у підзаконних актах порядку дій поліцейських, визначенні конкретних дій поліцейських у тій чи іншій ситуації, встановлення чітких умов при яких застосовується фізичний вплив, спеціальні засоби чи вогнепальна зброя. Знання актів, які встановлюють основи роботи поліцейських, їх правильне розуміння та застосування на практиці – це ті чинники, які в цілому визначають законність дій поліцейських та встановлюють дисципліну їх праці. Спеціальні акти у сфері забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції запропоновано поділити на певні види за сферою діяльності: акти у сфері здійснення добору поліцейських на посади в органи поліції (кадрові питання); акти, які визначають порядок вчинення окремих процесуальних дій; акти щодо роботи в інформаційній сфері, в тому числі з службовою інформацією; акти у сфері дотримання законності та дисципліни при взаємодії з особами, в тому числі й щодо розгляду ними заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події; акти, які визначають порядок оформлення відповідних матеріалів; акти щодо розгляду звернень громадян, в тому числі й при здійсненні особистого прийому; акти у сфері взаємодії органів Національної поліції з іншими органами влади.

Ключові слова: законність, дисципліна, орган поліції, підзаконний нормативно-правовий акт.

The article provides a detailed review of subordinate legal acts, which define norms for ensuring compliance with legality and discipline in the bodies of the National Police of Ukraine. Their number and significance for the regulation of legal relations in the field of discipline among police officers is indicated. It is noted about the variety of regulatory legal acts that directly or indirectly relate to the issue of compliance with the law and discipline in the police body. It is emphasized that police officers, in the performance of their official duties, apply various measures of state coercion, which necessitates the need for detailed regulation in by-laws of the procedure for the actions of police officers, specifying the specific actions of police officers in one or another situation, establishing clear conditions under which physical influence, special means or firearms. Knowledge of acts that establish the basis of police work, their correct understanding and application in practice are the factors that generally determine the legality of police actions and establish the discipline of their work. Special acts in the field of ensuring discipline and legality

in the National Police are proposed to be divided into certain subgroups according to the field of activity: acts in the field of selection of police officers for positions in police bodies (personnel issues); acts that determine the procedure for the execution of certain procedural actions; acts regarding work in the information field, including official information; acts in the field of compliance with legality and discipline when interacting with individuals, including regarding their consideration of statements and reports about criminal offenses and other events; acts that determine the procedure for the registration of relevant materials; acts regarding consideration of citizens' appeals, including in the case of personal reception; acts in the sphere of interaction of the National Police bodies with other authorities.

Key words: *legality, discipline, police body, by-law regulatory act.*

Вступ. Законність та дисципліна в системі органів Національної поліції – це ті явища, які мають бути чітко регламентовані на законодавчому рівні. Мова йде про те, що орган поліції виконує спеціальні завдання, які стосуються охорони прав, свобод та законних інтересів людини, протидії злочинності та підтримання публічної безпеки і правопорядку. Формування норм законодавства щодо визначення законності та дисципліни відбувається ще з моменту проголошення незалежності України і продовжує формуватися зараз. І ця проблема була актуальною як у період становлення нашої держави, так і наразі. Так, про актуальність проблеми удосконалення законності та дисципліни в органах поліції у свій час висловлювався В.О. Михайлов, який говорив, що «починаючи з 1991 року керівництво Національної міліції (поліції) приділяло суттєву увагу зміцненню дисципліни й законності серед особового складу, підтвердженням тому є значне розмаїття керівних та програмно-цільових документів. Суттєвого ж покращення стану законності й дисципліни в діяльності поліцейських підрозділів не відбулося» [1, с. 89]. Із моменту проголошення незалежності України та у процесі реформування поліції в нашій державі досить суттєво зросла роль та значення саме підзаконних нормативно-правових актів, які деталізують норми профільного Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 року № 580-VIII [2], Закону України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» від 15.03.2018 № 2337-VIII [3] та ряду інших важливих законів у вказаній сфері.

Поліцейські, при здійсненні своїх посадових обов'язків, застосовують різноманітні заходи державного примусу (фізичний вплив, застосування сили), спеціальні поліцейські заходи (перевірка документів, опитування осіб, зупинення транспортного засобу тощо), спеціальні засоби державного примусу (гумові кийки, засоби обмеження рухомості, кийки тощо), вогнепальну зброю тощо. Все це обумовлює необхідність детальної регламентації у підзаконних актах порядку дій поліцейських, зазначенні конкретних дій поліцейський у тій чи іншій ситуації, зазначення чітких умов при яких застосовується фізичний вплив, спеціальні засоби чи вогнепальна зброя.

Окремі проблеми розуміння законності та дисципліни в роботі органів Національної поліції досліджували такі вчені як: В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Є.І. Бакутін, О.М. Бандурка, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, О.І. Безпалова, В.М. Гаращук, В.М. Зінченко, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, А.В. Кубаєнко, В.О. Михайлов, О.І. Остапенко, Д.М. Полонський, М.М. Прокоф'єв, В.В. Сокурєнко, М.М. Тищенко та інші. Проте, вважаємо, що на сьогодні недостатньо дослідженим є розгляд норм, які визначають аспекти дотримання законності та дисципліни саме у підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють роботу поліцейських. Вважаємо, що знання актів, які встановлюють основи роботи поліцейських, їх правильне розуміння та застосування на практиці – це ті чинники, які в цілому визначають законність дій поліцейських та встановлюють дисципліну їх праці. Порушення актів – це порушення законності та дисципліни, а отже покарання винних осіб.

Постановка завдання. Метою статті є здійснення характеристики видів підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють та деталізують окремі питання, що

стосуються забезпечення дисципліни та законності в органах Національної поліції. Для досягнення поставленої мети у статті здійснюється узагальнення значення дослідження нормативно-правових актів для забезпечення законності та дисципліни, систематизується розгляд нормативно-правових актів за певними сферами діяльності, проводиться їх розгляд та аналіз.

Результати дослідження. Досить важливу ланку правових засад забезпечення законності та дисципліни складають підзаконні нормативно-правові акти, які приймаються на основі та на виконання основних законів України у сфері діяльності Національної поліції. Ця група актів є досить численною, оскільки саме підзаконними актами забезпечено детальне регулювання діяльності органів поліції, визначено конкретизацію правовідносин у цій сфері. Тому вважаємо, що доцільним буде підзаконні нормативно-правові акти об'єднати за конкретними суспільними відносинами на які останні поширюються та які регулюють. Отже, спеціальні акти у сфері забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції пропонуємо поділити на певні підгрупи за сферою діяльності:

1) акти у сфері здійснення добору поліцейських на посади в органи поліції, фактично, це кадрові питання. Нами вже було зазначено про те, що питання підвищення рівня законності та дисципліни серед органів Національної поліції було одним із завдань, які варто було вирішити у ході проведення реформи системи органів поліції. А тому й правові засади забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції України беруть свій початок саме із процесу добору кандидатів до органів поліції. На нашу думку, процес добору в органи поліції та подальша діяльність поліцейських часто є взаємообумовленим процесом, оскільки від прозорості та законності відбору в органи поліції формується розуміння особи до системи поліції в цілому. Тобто, якщо на етапі відбору можуть бути відхилення від норм закону, то в особи може сформуватися й хибна позиція відносно того, що такі відхилення можуть мати й в безпосередній роботі поліцейського без відповідних наслідків такої діяльності. В зазначеному аспекті ми наголошуємо на тому, що формування необхідності дотримання законності у своїх діях у поліцейського має формуватися саме на етапі його добору на роботу, а це можна здійснити виключно шляхом проведення організації добору на службу поліцейських із дотриманням всіх процедур здійснення такого добору виключно у законний спосіб та без вчинення будь-яких маніпуляцій у вказаній сфері. Основним актом щодо кадрових питань в органах поліції варто назвати: наказ Міністерства внутрішніх справ України № 1631 від 25.12.2015 «Про організацію добору (конкурсу) та просування по службі поліцейських», який прийнято з «метою забезпечення прозорого добору (конкурсу) та просування по службі поліцейських на підставі об'єктивного оцінювання професійного рівня та особистих якостей кожного поліцейського, відповідності їх посаді, визначення перспективи службового використання в органах поліції». Цим наказом затверджено «Порядок діяльності поліцейських комісій» і «Типовий порядок проведення конкурсу на службу до поліції та/або зайняття вакантної посади» [4].

Законність та дисципліна має бути покладена й в основу подальшого процесу проходження служби, просування по службі, присвоєння чергових спеціальних звань та їх позбавлення тощо. Основними актами, які визначають порядок проходження служби є: наказ Міністерства внутрішніх справ України № 1465 від 17.11.2015, яким затверджено «Інструкцію про порядок проведення атестування поліцейських» [5]. Цим наказом закріплено роботу атестаційних комісій, порядок організації, підготовки та проведення атестування та тестування, повноваження апеляційної атестаційної комісії. Метою атестування визначено «оцінку ділових, професійних, особистих якостей поліцейських, їх освітнього та кваліфікаційного рівнів, на підставі глибокого і всебічного вивчення, визначення відповідності посадам, а також перспектив їхньої службової кар'єри». Наказом Міністерства внутрішніх справ від 12.03.2016 року № 177 «Про затвердження Порядку присвоєння спеціальних звань поліції та позбавлення спеціальних

звань» закріплено порядок та умови присвоєння спеціальних звань поліції та позбавлення спеціальних звань та детально регламентовано таку процедуру. Наприклад, передбачено, що «за своєчасне подання матеріалів про присвоєння спеціальних звань середнього складу поліції відповідає керівник органу чи підрозділу поліції, у якому проходить службу особа, що представляється до присвоєння спеціального звання, а контролюють - керівники підрозділів кадрового забезпечення цих органів та підрозділів або особи, які виконують їх обов'язки» [6]. Будь-яка процедура проведення атестації, присвоєння спеціальних звань та позбавлення спеціальних звань має відбуватися виключно на законних підставах, а сама процедура є законною в тому випадку, коли здійснена у відповідності до визначеного порядку із дотриманням всіх норм, стадій вимог тощо;

2) акти, які визначають порядок вчинення окремих процесуальних дій. Діяльність поліції є досить різноманітною, пов'язана із постійним ризиком для себе особисто, своїх колег, інших осіб, які просто можуть перебувати поблизу вчинення тієї чи іншої дії. А такі дії як затримання, вжиття заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, доставлення затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення до органів поліції, обмеження пересування особи взагалі пов'язані із певним примусом до вчинення тієї чи іншої дії, а тому у таких випадках варто чітко дотримуватися відповідних наказів Міністерства внутрішніх справ, керуватися профільними інструкціями, які регламентують вчинення дій, пов'язаних із здійсненням певного впливу на особу. Законність вчинення дій у таких випадках є надзвичайно важливою, оскільки, як ми вже неодноразово говорили про те, що саме у таких випадках формується довіра до поліції та розуміння того, що поліція не є виключно каральним органом, а тим органом, який має на меті забезпечити законність та правопорядок у суспільстві. Прикладом актів, які чітко визначають алгоритм дій поліцейського можна назвати наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника» від 01 серпня 2018 року № 654 [7], який не тільки визначає підстави та порядок застосування такого заборонного припису, а й встановлює вимоги до його змісту та оформлення. Іншим актом можна назвати наказ Міністерства внутрішніх справ України від 25.02.2019 року № 124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України», яким визначено дії працівників поліції, спрямовані на взяття на профілактичний облік кривдника з моменту виявлення факту вчинення ним домашнього насильства на встановлений законодавством строк і проводить з ним профілактичну роботу. Зокрема, визначено підстави для поставлення кривдника на профілактичний облік, підстави для зняття з обліку, які мають бути детально проаналізовані поліцейським для формування матеріалів за фактом вчинення домашнього насильства та подальшого інформування свого керівника [8];

3) акти щодо роботи в інформаційній сфері, в тому числі з службовою інформацією. «Законність застосування технічних засобів, як вважає Є.І. Бакутін, тісно зв'язана з етичними аспектами отримання інформації від людини та про людину, а також з тактичними аспектами правомірного застосування технічних засобів та технічними аспектами впровадження й використання технічних засобів, які забезпечують об'єктивне, достовірне, найбільш повне і ефективне збирання, дослідження та використання даних у розслідуванні правопорушення на рівні сучасних вимог [9, с. 212]. С.В. Сенік ціллю адміністративно-правового регулювання у сфері інформаційної та інформаційно-аналітичної діяльності Національної поліції України називає забезпечення максимального рівня у суспільстві законності та правопорядку, в тому числі у зв'язку з налагодженістю та досконалістю її діяльності на основі застосування відповідних адміністративно-правових засад і налагодження управлінського механізму їх втілення. При цьому важливо своєчасно вносити зміни та приймати нові акти у цій галузі,

оскільки адміністративно-правові засади реалізації державної політики у сфері діяльності Національної поліції та досягнення відповідних регуляторних цілей адміністративно-правового регулювання визначаються системою законодавства [10, с. 64]. До актів вказаної групи пропонуємо віднести: наказ Національної поліції України № 945 від 12.10.2018 року «Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію в системі Національної поліції України» [11], наказ Центрального управління Служби безпеки України (СБУ) № 383 від 23.12.2020 року «Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю» [12], яким визначено перелік інформації, що становить державну таємницю в Національній поліції тощо.

Інформаційна сфера в органах поліції передбачає й порядок роботи у відповідних електронних системах органів Національної поліції. І тут варто згадати про наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14.06.2019 року № 508, яким затверджено Інструкцію з формування та ведення інформаційної підсистеми «Єдиний облік» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» [13], яка призначена для обробки відомостей під час прийняття та реєстрації заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події. Особливим є й порядок знищення документів в органах поліції, що регламентується постановою Кабінету Міністрів України № 736 від 19 жовтня 2016 року «Про затвердження Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію» [14], якою «визначено єдині вимоги до ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, зібрану під час провадження оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, діяльності у сфері оборони держави, та іншу службову інформацію, в органах державної влади, інших державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим» тощо;

4) акти у сфері дотримання законності та дисципліни при взаємодії з особами, в тому числі й щодо розгляду ними заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події. До таких актів віднесено: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2019 р. № 100 «Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події» [15], наказ Міністерства внутрішніх справ України від 27.04.2020 р. № 357 «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України» [16]; наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15 лютого 2017 року № 119 «Про затвердження Порядку організації роботи із депутатськими запитами та депутатськими зверненнями народних депутатів України в Національній поліції України» [17] тощо;

5) акти, які визначають порядок оформлення відповідних матеріалів. Контроль та дотримання законності та дисципліни у вказаній сфері є досить важливим, оскільки від законності та правильності процедури складання процесуальних документів залежить можливість оскарження дій працівників поліції на підставі недотримання ними процедури, яка визначена підзаконними актами для окремої процесуальної дії. Прикладом таких актів, які встановлюють підґрунтя для адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції є наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.11.2015 № 1376 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції», якою «встановлено порядок оформлення в органах Національної поліції України, у тому числі в їх структурних (відокремлених) підрозділах, матеріалів про адміністративні правопорушення, порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення, а також визначає порядок контролю за дотриманням законодавства під час оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення (крім правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху)» [18]. Іншим прикладом є

наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 № 1395 «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі», яким «визначено процедуру оформлення поліцейськими підрозділів поліції та поліцейськими, на яких покладаються обов'язки із забезпечення безпеки дорожнього руху в окремих регіонах та населених пунктах, де тимчасово відсутня патрульна поліція (поліцейський), матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі» [19];

б) акти щодо розгляду звернень громадян, в тому числі й при здійсненні особистого прийому. Загалом розгляд звернень громадян в органах Національної поліції є одним із напрямків покращення роботи поліції та здійснення контролю за роботою підлеглих осіб. Крім того, як наголошує Г.М. Котляревська, розгляд і вирішення звернень громадян є одним із найбільш дієвих та ефективних заходів громадського контролю за діяльністю органів Національної поліції України. Вчена окремо зазначає, що звернення громадян до органів поліції – це спосіб ініціювання громадянами у визначеній законодавством формі (усній або письмовій) правовідносин із органами поліції, їх посадовими особами, з метою реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів. За своїм змістом звернення поєднує дві складові частини: сутнісну (мета, предмет та передумови звернення) та формальну (форма, вид звернення) [20, с. 323]. Розгляд звернень громадян зазвичай здійснюється із виділенням певних стадій, які характеризуються відповідними процесуальними діями, процесуальними строками розгляду та встановленої процедури повідомлення про результати розгляду звернення. Порушення законодавства щодо розгляду звернень громадян є недопустимим, а винні особи притягуються до певного виду юридичної відповідальності.

Основними підзаконними актами у регулювання вказаних правовідносин є наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15 листопада 2017 року № 930 «Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України», який «встановлює єдиний порядок приймання, реєстрації, розгляду звернень громадян, контролю за виконанням доручень за результатами розгляду звернень громадян та дотриманням строків їх розгляду, основні вимоги до організації проведення особистого прийому громадян і ведення діловодства за зверненнями громадян» [21];

7) акти у сфері взаємодії органів Національної поліції з іншими органами влади. Ця категорія актів є досить важливою, оскільки уповноважені посадові особи органів поліції мають своєчасно виконувати свої повноваження у вказаній сфері, так як від них залежать подальші можливі дії працівників інших органів влади. До цієї категорії актів ми пропонуємо віднести: наказ Міністерства соціальної політики України та Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства» від 13 березня 2019 року №369/180, яким «визначено процедуру проведення оцінки вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті постраждалої особи, з метою визначення ефективних заходів реагування, спрямованих на припинення такого насильства та попередження його повторного вчинення» [22].

Висновки. Як висновок зазначимо, що у питаннях законності та дисципліни було прийнято досить багато нормативно-правових актів, різноманітних цільових та комплексних програм, які спрямовуються на підвищення рівня законності та дотримання службової дисципліни. Неупереджене виконання законів та нормативно-правових актів формує виконавську та службову дисципліну, з тим, що діяльність поліцейського має здійснюватися виключно на основі чіткого та неухильного дотримання законів і підзаконних нормативних актів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Михайлов В. О. Історико-правові аспекти становлення режиму законності і дисципліни в діяльності поліції України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 2. С. 88-93
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII. *Офіційний вісник України*. 2015. № 63. Стор. 33. Стаття 2075
3. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. *Офіційний вісник України*. 2018. № 54. Стор. 7. Стаття 1882
4. Про організацію добору конкурсу та просування по службі поліцейських: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 25.12.2015 року № 1631. *Офіційний вісник України*. 2016. № 6. Стор. 156. Стаття 320
5. По затвердження Інструкції про порядок проведення атестування: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 17.11.2015 року № 1465. *Офіційний вісник України*. 2015. № 90. Стор. 234. Стаття 3073
6. Про затвердження Порядку присвоєння спеціальних звань поліції та позбавлення спеціальних звань: наказ Міністерства внутрішніх справ від 12.03.2016 року № 177. *Офіційний вісник України*. 2016. № 30. Стор. 242. Стаття 1227
7. Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 01.08.2018 року № 654. *Офіційний вісник України*. 2018. № 69. Стор. 75. Стаття 2341
8. Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 25.02.2019 року № 124. *Офіційний вісник України*. 2019. № 29. Стор. 15. Стаття 1027
9. Бакутін Є.І. Принцип законності в діяльності поліції під час використання технічних засобів фіксації адміністративних правопорушень. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 208-213
10. Сенік С.В. Адміністративно-правове регулювання діяльності Національної поліції у сфері обігу інформації з обмеженим доступом. Дис. на здоб. наук. ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів. 2020. 240 с.
11. Про затвердження переліку відомостей, що становлять службову інформацію в системі Національної поліції України: наказ Національної поліції України від 12.10.2018 року № 945. URL : <https://www.npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-pereliku-vidomostej-shcho-stanovlyat-sluzhbovu-informaciyu-v-sistemi-nacionalnoyi-policiyi-ukrayini>
12. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: наказ Центрального управління Служби безпеки України (СБУ) № 383 від 23.12.2020 року. *Офіційний вісник України*. 2021. № 7. Стор. 482. Стаття 374
13. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Єдиний облік» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»: наказ МВС від 14.06.2019 року № 508. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/RE33710?an=1>
14. Про затвердження Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію: постанова Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 року № 736. *Офіційний вісник України*. 2016. № 85. Стор. 102. Стаття 2783
15. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ Міністерства

внутрішніх справ України від 08.02.2019 р. № 100. *Офіційний вісник України*. 2019. № 26. Стор. 292. Стаття 939

16. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 27.04.2020 № 357. *Офіційний вісник України*. 2020. № 41. Стор. 515. Стаття 1345

17. Про затвердження Порядку організації роботи із депутатськими запитами та депутатськими зверненнями народних депутатів України в Національній поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15.02.2017 року № 119. *Офіційний вісник України*. 2017. № 30. Стор. 593. Стаття 909

18. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.11.2015 № 1376. *Офіційний вісник України*. 2015. № 99. Стор. 201 Стаття 3405

19. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 № 1395. *Офіційний вісник України*. 2015. № 88. Стор. 176. Стаття 2964

20. Котляревська Г.М. Теоретико-правові засади звернень громадян до Національної поліції України. *Юридичний бюлетень*. 2019. Випуск 11. Ч. 1. С.320-327

21. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України: наказ Міністерства України від 15.11.2017 року № 930. *Офіційний вісник України*. 2018. № 8. Стор. 323. Стаття 319

22. Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства: наказ Міністерства соціальної політики України та міністерства внутрішніх справ України від 13.03.2019 року № 369/180. *Офіційний вісник України*. 2019. № 30. Стор. 199. Стаття 1078

УДК 349.2+341.1/8

DOI: 10.32751/2617-5967-2022-04-17

Петросян К. Є.

здобувачка 3 курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

ЄВРОПЕЙСЬКА СОЦІАЛЬНА ХАРТІЯ ЯК БАЗОВИЙ ДОКУМЕНТ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ: ДОТРИМАННЯ НОРМ І СТАНДАРТІВ УКРАЇНОЮ

У статті здійснено аналіз сутності Європейської соціальної хартії як базового документу у сфері соціального забезпечення задля підвищення ефективності національної системи соціальних прав та її адаптації до міжнародних вимог. Досліджено зобов'язання України по ЄСХ (переглянутій) щодо соціального забезпечення та план заходів по забезпеченню виконання положень ЄСХ (переглянутої). Констатовано намагання України привести у відповідність до європейських соціальних стандартів, визначених у ЄСХ, норми національного законодавства та визначено зобов'язання у соціальному забезпеченні, які лишаються невиконаними. Зауважено на необхідності належної імплементації норм ЄСХ